

[Home](#) » [Наука](#) » Археологи знайшли загадковий записник XIII століття в Німеччині

Археологи знайшли загадковий записник XIII століття в Німеччині

ДМИТРУК АНДРІЙ — 21 Травня 2026, 21:21 2 Mins Read — НАУКА

Важливі новини щодня — додайте «Експерт» в улюблені джерела Google

У німецькому місті Падерборн археологи виявили добре збережений середньовічний записник, якому приблизно 800 років. Незвичну знахідку дістали зі старої вбиральні під час розкопок на місці нового будівництва.

Спочатку предмет виглядав як звичайна грудка землі, однак під час очищення фахівці зрозуміли, що перед ними шкіряний футляр із восковим блокнотом усередині. Про це пише [Live Science](#).

Археологи розкопали п'ять герметично закритих середньовічних туалетів, у яких добре збереглися органічні предмети. Саме завдяки відсутності повітря артефакти не зруйнувалися за століття.

Усередині футляра знаходився невеликий записник розміром приблизно 8,6 на 5,5 сантиметра. Він складався з десяти дерев'яних сторінок, покритих воском, на яких можна було писати стилусом.

Футляр прикрашав орнамент у вигляді геральдичної лілії. Дослідники припускають, що така річ могла належати заможній або впливовій людині.

На сторінках виявили численні латинські записи, написані курсивом у різних напрямках. Частина тексту накладалася один на одного, через що розшифрування ускладнилося.

Фахівці вважають, що записник використовували у період між XIII та XIV століттями. Дослідники не виключають, що його власником був місцевий купець.

За словами археологів, у той час саме торговці часто належали до освіченої частини суспільства та вміли читати й писати. У записнику могли фіксувати ділові справи або особисті нотатки.

Разом із блокнотом у туалетах знайшли бочки, кераміку, ніж, залишки кошків та шматки шовкової тканини. Деякі фрагменти тканини були розірвані на прямокутні шматки, тому дослідники припустили, що їх могли використовувати як туалетний папір.

Окрему увагу привернув сильний запах знахідки. Реставраторка Сюзанна Бретцель заявила, що навіть після століть під землею середньовічний туалет усе ще мав неприємний запах.

Науковці планують провести додаткові дослідження та спробувати встановити особу власника записника через архівні документи. Після завершення консервації артефакт планують виставити у музеї LWL у Падерборні.

Читайте ЕКСПЕРТ у Google News

ПІДПИСАТИСЯ

Помітили помилку у матеріалі? Повідомте редакцію: corrections@expert.in.ua

ОСТАННІ НОВИНИ

СЬОГОДНІ

21:21 Археологи знайшли загадковий записник XIII століття в Німеччині

21:12 У Голосіві вандалі розтропили скульптуру дівчинки та знищили клумбу біля будинку

21:04 Вчені зруйнували міф про "дурних" корів: що виявило нове дослідження

20:55 Він урятував близько 40 людей: дивовижна історія сенбернара Баррі

20:46 Історик заявив, що мобілізація потребує страху й осуду: що він запропонував

20:38 Собака нахилиє голову не просто так: назвали 5 причин дивної поведінки

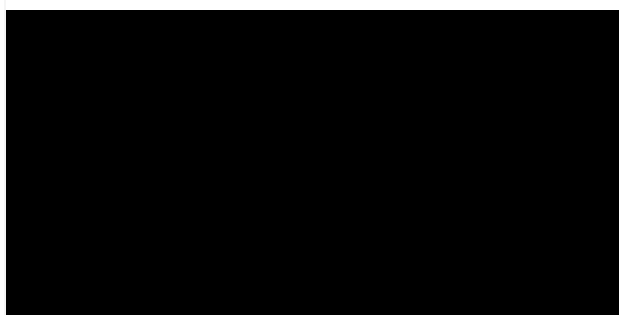
20:31 "Наче повернулась у 90-ті": українка розповіла про дивні речі в Іспанії

20:22 Назвали 8 країн, де туристам цього літа можуть бути не раді

20:13 Надто велика і гладка: експерти назвали небезпечну молоду картоплю

20:05 Які овочі можна сміливо садити у тіні: список для дачі та городу

LOAD MORE C

2026 рік підготував щось важливе! Відкрийте свій рік і дізнайтесь

Сукні, що роблять образ незабутнім

Міні-кондиціонер 2в1: швидко зволожує та охолоджує повітря!

КАТЕГОРІЇ НОВИН

[Всі новини](#)[Україна](#)[Політика](#)[Економіка](#)[Світ](#)[Стиль життя](#)[Авто](#)[Технології](#)[Суспільство](#)[Здоров'я](#)

ІНФОРМАЦІЯ

[Про проект](#)[Автори](#)[Редакційна політика і стандарти](#)[Політика використання ШІ](#)[Політика конфіденційності](#)[Правила коментування](#)[Контакти](#)

ТОВ «НОВА МЕДІА ГРУПА» © 2014—2026

Реєстрація R40-06871 у Реєстрі суб'єктів у сфері медіа

Адреса: 01014, м. Київ, вул. Звіринецька, 63

editor@expert.in.uacorrections@expert.in.uareklama@expert.in.ua